

دشوارترین روزهای لبنان

احمد زیدآبادی
نویسنده و مشاور هم‌میهن

شوکانی از انفجار وسائل ارتباطی حزب‌الله لبنان همچنان پابرجا بود که ارتش اسرائیل محل تجمع فرماندهان یگان رضوان این گروه را در جنوب بیروت هدف قرار داد و سبب جان باختن شماری از آنها از جمله ابراهیم عقیل و احمد وهبی از فرماندهان بلندپایه آنان شد. پیش از این حمله، سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب‌الله لبنان با تأکید بر اینکه جنگ‌ها فراز و نشیب دارند، ادعان کرد که انفجار وسائل ارتباطی، ضربه‌ای بی‌سابقه‌به‌توان امنیتی و انسانی حزب‌الله وارد کرده است.

پس از ترور اسماعیل هنیه در تهران که گفته‌شده در طراحی نقشه آن، از سیگنال‌های موبایل کمک گرفته شده است، آقای نصرالله از اعضای گروه خود خواست که موبایل‌ها را از خود دور کنند. طبق گزارش رسانه‌ها، اسرائیل در سال‌های اخیر بر روی تکنولوژی‌های موبایل سرمایه‌گذاری مؤثری کرده و سابقاً با کارگیری آن، به نیروهای مخالف خود ضربه می‌زند. پس از حذف موبایل از دایره ارتباط‌گیری نیروهای حزب‌الله، استفاده از پیجر جایگزین آن شد. پیچرها اما در سه‌شنبه گذشته به‌طور هم‌زمان در نقاط مختلف لبنان منفرج شدند که بر اثر آن شمار زیادی از افراد از جمله غیرنظامیان مجروح و تعدادی هم کشته شدند. با این وضع، شرایط دشواری برای نیروهای حزب‌الله پیش آمد. تمهید شبکه ارتباطی جدیدی برای ده‌ها هزار نیرو که در سراسر جنوب لبنان پراکنده‌اند، امری زمان‌بر است، از همین رو فرماندهان یگان رضوان در بیروت گردهم آمدند تا به‌صورت حضوری درباره چگونگی واکنش به انفجار وسائل ارتباطی خودارزینی کنند. اسرائیلی‌ها مدعی‌اند که این تجمع به‌قصد هماهنگی برای حمله به شهرک‌های شمال اسرائیل و به عبارتی تکرار عملیات ۷ اکتبر سال گذشته از طرف حزب‌الله بوده است.

این نوع ادعاها قابل راستی‌آزمایی نیست، اما حمله به محل تجمع فرماندهان یگان رضوان، از دو مسئله حکایت دارد؛ نخست اینکه اسرائیل مصمم به تغییر شرایط جنگی در جبهه شمالی است و دوم اینکه از خلا به‌وجودآمده بر اثر از کار افتادن سیستم ارتباط‌گیری حزب‌الله حداکثر استفاده را بکند. در هفته‌های اخیر دولت نتانیاهو به‌طور علنی اعلام کرده است که بازگشت ساکنان شهرک‌های شمالی اسرائیل به منازل خود، در شمار اهداف رسمی جنگ قرار گرفته است. از هفتم اکتبر سال گذشته، حزب‌الله لبنان به نشانه همبستگی با حماس و مردم غزه، به حملات راکتی و موشکی متناوبی علیه مناطق شمالی اسرائیل دست زده است. بر اثر این حملات، حدود ۶۰ هزار نفر از ساکنان این مناطق، خانه‌های خود را ترک کرده‌ودر شهرهای مرکزی اسرائیل اسکان داده شده‌اند. در عین حال، بخشی از توان نظامی اسرائیل، معطوف به جبهه شمال شده و این مسئله از تمرکز کامل ارتش اسرائیل بر نوار غزه کاسته است. حزب‌الله این را یک دستاورد مناسب برای غزه و عاملی در جهت عدم تحقق اهداف اعلام‌شده اسرائیل در آن ناحیه می‌داند و هزینه‌های ناشی از حملات هوایی و موشکی اسرائیل به جنوب لبنان و ترور نیروهای خود را برابر این دستاورد، تحمل پذیر قلمداد می‌کند. از همین رو، سید حسن نصرالله بارها اعلام کرده است که کلید آرامش در جبهه شمالی اسرائیل و بازگشت ساکنان آنجا به خانه‌های خود، توافق آتش‌پس در نوارغزه است و مادامی که جنگ در نوارغزه

جریان داشته‌باشد، جبهه شمالی هم روی آرامش به خود نخواهد دید. کشورهای غربی و عربی به‌خصوص ایالات متحده آمریکا که از گسترش جنگ در خاورمیانه اظهارنگرانی می‌کنند، تاکنون در پی اعلام آتش‌پس فوری در جنگ غزه و به تبع آن، پایان دادن به جنگ اسرائیل و حزب‌الله بودند. توافق آتش‌پس گویا با موانع سختی روبه‌رو شده است تا جایی که برخی گزارش‌های مطبوعاتی حکایت از آن دارد که تا پایان ریاست جمهوری جو بایدن، شانس برای اعلام آتش‌پس در غزه وجود ندارد.

بر این اساس، اولویت‌ها در نزد طرف‌های مختلف جنگ تغییر کرده است. دولت نتانیاهو که انباشته از وزیران افراطی و فوق‌افراطی است، زمان کنونی را نسبت به شرایط پس از آتش‌پس احتمالی در نوارغزه، فرصت مناسب‌تری برای مقابله با حزب‌الله لبنان می‌داند. با این همه، تا این لحظه حتی دولت افراطی نتانیاهو از دیپلماسی به عنوان راهی برای پایان زودخورد با حزب‌الله لبنان ناامید نشده است، اما به گمان اعضای این دولت، حزب‌الله فقط تحت شرایط سخت و بسیار طاقت‌فرسا، تن به راه‌حل دیپلماتیک خواهد داد. منظور از راه‌حل دیپلماتیک چیزی جز اجرای قطعنامه ۱۷۰۱ شورای امنیت سازمان ملل نیست. طبق این قطعنامه، اسرائیل باید به اشتغال هر نقطه از خاک لبنان پایان دهد و در مقابل، نیروهای حزب‌الله به بخش شمالی رودخانه‌لبنانی عقب‌نشینی کنند. پذیرش این راه‌حل از سوی حزب‌الله، گفتمان حاکم بر «محور مقاومت» را دگرگون می‌کند و از همین رو، به‌رغم علاقه دولت و برخی گروه‌های لبنانی به اجرای قطعنامه ۱۷۰۱، بعید است حزب‌الله به راحتی به اجرای آن تن در دهد. ظاهراً آمریکا به عنوان متحد اصلی اسرائیل، به همین نتیجه رسیده است. جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا از ایجاد شرایطی برای بازگشت امن آوارگان دو سوسی مرز به خانه‌های خود حمایت کرده است. این بدان معناست که آمریکا در حال حاضر، به آتش‌پس در غزه به عنوان پیش شرط آرامش در دیگر جبهه‌ها نمی‌نگرد و خواهان پایان دادن به درگیری بین اسرائیل و حزب‌الله، فارغ از روند تحولات در نوارغزه است. از این رو، مخالفت با تشدید حملات اسرائیل علیه مواضع و نیروهای حزب‌الله از سوی کاخ سفید دیده نمی‌شود. به گمان فرماندهان آمریکا، تشدید حملات می‌تواند به موفقیت دیپلماسی کمک کند.

آنچه اکنون می‌توان با درجه‌ای از اطمینان درباره جنگ اسرائیل و حزب‌الله گفت؛ این است که دوره جنگ بازده ماهه کم‌شدت و کنترل شده بین دو طرف به پایان رسیده است. جنگ خواه‌ناخواه تشدید خواهد شد، اما هدف نهایی از آن، وادار کردن حزب‌الله به پذیرش دیپلماسی و جدا کردن حساب لبنان از غزه است. از نگاه اسرائیل و متحدان آن، حزب‌الله پس از ضربات سنگین اخیر، آمادگی و امکانات سابق را بر ورود به جنگی تمام‌عیار ندارد. از این رو، به‌زعم آنان اگر تحت فشار مستمر قرار گیرد، ممکن است از خودنرمش نشان دهد. نرمش حزب‌الله در جهت پذیرش اجرای قطعنامه ۱۷۰۱ اما پذیرش نوعی تغییر گفتمان است که ایدئولوژی «محور مقاومت» را در تمام اجزای آن تحت تأثیر قرار خواهد داد. از این رو، چنین تصمیمی نمی‌تواند از سوی حزب‌الله به تنهایی صورت گیرد. اقدامی مربوط به کل «محور مقاومت» به‌خصوص جمهوری اسلامی به عنوان حامی اصلی آن است. بنابراین، اتفاق کوچکی نیست. نیازمند طرح دیپلماتیک بردامنه و چندجانبه‌ای است که تمام بازیگران غیردولتی و دولتی منطقه را در برگیرد. در ظاهر اوضاع نشانی از وجود چنین طرحی به چشم نمی‌خورد، اما در پشت صحنه احتمالاً اریزنی‌های بسیاری در جریان است.

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

گزارش یک

انتظارات زنان از وفاق ملی

بررسی اظهارات اخیر وزیر کشور و نسبت آن با اجرایی شدن قانون حجاب

شادی مکی

گزارشگر هم‌میهن

«برای ما فرق ندارد که هموطن مراجعه‌کننده به وزارت کشور از چه قوم، مذهب، نگاه سیاسی و دهک اقتصادی است. فرصت برابر باید برای همه مردم ایران ایجاد شود. وفاق ملی باید منجر به همبستگی اجتماعی شود؛ به همه هموطنان باید نگاه یکسان داشت.» این اظهارات اسکندر مومنی وزیر کشور است که در جمع همکاران خود در این وزارتخانه بر آنها تأکید کرده است. سخنان وزیر کشور البته قابل تعمیم به همه بخش‌ها و ارکان ساختار حکمرایی است. وفاق ملی را همانطور که از سخنان وزیر کشور پیداست می‌توان عدم تبعیض و پذیرش حقوق و آزادی‌های اساسی همه‌جانبه همه ایرانیان در موطن خود توصیف کرد. با این حال برای پیشبرد رویکرد وفاق ملی تنها نگاه رئیس‌جمهور دولتی که او سکندار آن است، ملمح‌نظر نیست. برای شکل‌گیری این وفاق همه ارکان ساختار حاکم بر کشور باید مسیر عدالت را طی کرده و مطالبات و خواسته‌های همه ارکان جامعه را در نظر بگیرند. شهروندانی که روز انتخابات برای حضور آنها پهای صندوق‌های رای بدون توجه به باور و عقیده‌شان لحظه‌شماری می‌شود، فردای انتخابات هم باید مورد احترام قرار گیرند.

تأیید لایحه حجاب در شورای نگهبان

با این حال در شرایطی که سخن از وفاق ملی است به نظر می‌رسد مطالبه بخش مهمی از جامعه توسط ساختار قانون‌گذاری کشور مورد بی‌توجهی قرار گرفت. شورای نگهبان لایحه حجاب و عفاف را چند روز پیش مورد تأیید قرار داد و حالا برخی از نمایندگان عمدتاً اصولگرای مجلس و به‌ویژه اعضای کمیسیون حقوقی و قضایی این نهاد بر وظیفه رئیس‌جمهور برای ابلاغ و اجرای آن پافشاری می‌کنند. موسی غضنفرآبادی، رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس ضمن اعلام خیر تأیید این لایحه در شورای نگهبان گفته است: «لایحه مهم است و همه قوا باید برای اجرای آن همکاری کنند و کسی کارشکنی نکند.» او همچنین توضیح داده است که با توجه به تصویب افزایش میزان مجازات‌ها در دولت، میزان جریمه‌ها خودبه‌خود افزایش پیدا کرده است. رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس همچنین تأکید کرده است که

همه باید درباره تصویب و اجرایی شدن قانون و جرایمی که درباره افراد و خودروها وجود دارد در جریان باشند و هم صدوسیما و هم بقیه افراد باید در جهت اطلاع‌رسانی این لایحه کمک کنند.»

تصویب افزایش میزان مجازات‌ها در دولت در شرایطی صورت گرفته است که دولت چهاردهم وعده وفاق داده است و از طرف دیگر بخش قابل توجهی از زنان جامعه در جریان اعتراضات سال ۱۴۰۱ مواضع خود نسبت به اجبار در حجاب را شفاف و بدون تعارف روشن کردند. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد باید دولت مواضع خود را در برابر زنان جامعه هم نشان داده و در این زمینه شفاف‌سازی کند که جایگاه مطالبات زنان در این وفاق ملی مورد تأکید، چیست؟

لایحه حجاب جاذبه ملی ایجاد نمی‌کند

سهیلا جلودارزاده، نماینده پیشین مجلس و عضو ارشد حزب اسلامی کار، ارتباط توأم با محبت و عدالت دولت با جامعه را عامل مهمی برای ایجاد وفاق ملی در همه جوامع می‌داند و به هم‌میهن می‌گوید: «اگر افرادی که خدمتگزار ملت هستند جنبه فرمانروایی و حکمرانی یک‌طرفه را برای خود اتخاذ کنند و اثری از نوع‌دوستی، خدمت و جلب رضایت مردم در آنها نباشد قطعاً نمی‌توانند وفاق ملی را ایجاد کنند و دقیقاً در همین نقطه است که لجبازی‌ها شکل می‌گیرد. اگر افراد مشاهده کنند که شخصیت آنها در جامعه مورد توهین قرار می‌گیرد قطعاً دست به مخالفت و مقاومت از درون می‌زنند. مسئله محبت و احترام به شخصیت مردم و حفظ کرامت انسانی همان ستونی است که می‌تواند وفاق را ایجاد کرده و حفظ کند.» او اضافه می‌کند: «از طرف دیگر اگر هنوز در جامعه‌ای تبعیض وجود داشته و شایسته‌سالاری به معنی کامل اجرا نشود، ایجاد مشکل می‌کند و وفاق باز هم شکل نمی‌گیرد. مثلاً اگر مردم مشاهده کنند فرزندان‌شان با وجود داشتن تحصیلات عالی بیکار هستند اما فرزندان یا مثلاً دامادهای مقامات کشور به راحتی در جایگاه‌هایی که تخصص آن را ندارند مشغول به کار شده‌اند و آسیب هم می‌رسانند احساس بی‌عدالتی می‌کنند. مواردی که در دولت‌های گذشته بسیار دیده شده است.» جلودارزاده «تبعیض» را عامل مهمی می‌داند که باعث ایجاد چنندستگی در جامعه شده است. او تأکید می‌کند که مردم در جامعه یک قطب حاکم و یک قطب محکوم را تشکیل داده‌اند؛ مسئله‌ای که باعث عدم شکل‌گیری وفاق ملی می‌شود: «اگر فردی به ناروا به حکومت برسد برای حفظ آن ممکن است روش‌های غیرانسانی و غیراجتماعی اتخاذ کند که این‌ها گاهی در انتخابات شاهد شکل‌گیری جریاناتی بوده‌ایم که آثار آن هنوز هم مشاهده

گزارش دو

در بررسی خروج تابلوهای ارزشمند از شهرداری و فروش در دویی مطرح شد:

شهرداری محتاج ۳ میلیارد تومان؟

استنباط است. اما ما نگران این نوع اقدامات بودیم که آن تذکرات را می‌دادیم، وگرنه دلیلی برای این تذکر وجود نداشت. هر اتفاق غیرقانونی که در رأس یک مجموعه صورت گیرد تبعات احتمالی بعدی آن روی دوش سازمان می‌افتد. این اقدام ممکن است یکی از تبعات آن تذکری باشد که ما دلسوزانه -در مردادماه سال گذشته- دادیم. اما به آن توجه نشد و در حال حاضر یکی از نمونه‌ها و تبعات آن را می‌بینیم.»

او با تأکید بر برخورد با عاملان مسترد نشدن تابلوها به موزه امام علی (ع) گفت: «هنوز اثبات نشده که تخلفی صورت گرفته است. همین که اعلام شود تخلفی صورت گرفته و عوامل این تخلف معرفی شوند، عامل بازدارنده‌ای است برای آنکه دیگر این اتفاقات تکرار نشود.» امانی افزود: «اگر اثبات شود که تخلفی صورت گرفته حتماً از مراجع نظارتی درخواست می‌کنیم که به لحاظ قانونی با عوامل آن برخورد شود.»

این عضو شورای شهر تهران با اشاره به بیانیه سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران گفت: «به دوستان شهرداری پیشنهاد می‌کنم که بیانیه سیاسی ندهند. این سازمان طی این بیانیه موضوع را به دوره‌های قبل ربط داده است. نمی‌دانم این چه روالی در شهرداری است که بیانیه‌ای به این شکل بدهد برای ایجاد قراقکنی و عضو شورای شهر تهران را به سیاسی‌کاری متهم می‌کنند. در حالی که من در تذکر خود استناد قانونی را مطرح کردم و گفتیم ما مسئول حفاظت از اموال منقول و غیرمنقول شهرداری هستیم. تابلوها هم اموال منقول هستند. من گفتم که ارزش مادی آن مطرح نیست، ارزش معنوی این تابلوها مهم است. بالاخره این تابلوها به شهرداری اهدا شده که امانت صاحب اثر است و به‌هیچ‌عنوان حق ندارند بدون مجوز آن را به فروش برسانند. اگر شهرداری تابلوها را خریده، سوال این است که تابلوها را خریدیم تا با فروش سود ببریم یا موزه را غنی کنیم؟ فروش تابلوها با این دو هدف مغایر است. امیدواریم توجیه نکنند بلکه از این به بعد این روش‌ها را ادامه ندهند.»

پریسا هاشمی

گزارشگر شهری هم‌میهن

در جریان صد و شصت و نهمین جلسه شورای شهر تهران در ۲۲ مرداد سال گذشته تذکری با امضای ۹ عضو شورای شهر پایتخت (مهدی عباسی، مهدی افراریان، ناصر امانی، علی اصغر قائمی، جعفر شریانی، زهرامس احسان، جعفر تشکری هاشمی، سوده نجفی و حبیب کاشانی) مبنی بر انتصابات غیرقانونی علیرضا زاکانی، شهردار تهران به‌ویژه انتصاب حسین حیدری، داماد آقای شهردار تقدیم رئیس این پارلمان شد. در آن زمان امضاکنندگان تذکر مذکور شاید این روزها را پیش‌بینی می‌کردند که ۳۰ تابلوی ارزشمند به بهانه نمایش عمومی از موزه امام علی (ع) خارج شود و از دویی سر دربیوار برای فروش.

ناصر امانی، عضو شورای شهر تهران آن زمان در مورد نقش حسین حیدری، به هم‌میهن گفت: «به دلیل گزارش‌های زیادی که در زمینه دخالت‌های مستقیم او -نه فقط مشاوره- به ما رسیده است؛ به نحوی که او در جلسات شهرداری امر ونهی می‌کند. [...] این موضوعاتی است که ما شنیدیم و می‌گویند که پدر دامادش در یک طبقه از سازمان فرهنگی و هنری نشسته و در بسیاری از اقداماتی که در این سازمان -مالی و غیرمالی- امر ونهی می‌کند.»

انگ سیاسی کاری به عضو شورای شهر

سوال این است که پای نزدیکان زاکانی در این ناکارآمدی و بی‌تدبیری در مدیریت سازمان فرهنگی هنری شهرداری در میان است؟ ناصر امانی در گفت‌وگو با هم‌میهن به این سوال پاسخ داده و گفت: «این یک

رخداد روز

باز آمد بوی ماه مدرسه

سال جدید تحصیلی با حضور رئیس‌جمهور آغاز شد

گروه خبر: روز گذشته اولین روز از مهرماه بود و به آیین هرساله مراسم بازگشایی مدارس و آغاز سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۳ هم در همین روز برگزار شد. در سال تحصیلی جدید ۱۶/۵ میلیون دانش‌آموز در حدود ۵۶۰ هزار کلاس درس حاضر خواهند شد. امسال اما رنگ آغاز مدارس توسط مسعود پزشکیان، چهاردهمین رئیس‌جمهور کشور در مدرسه دخترانه دکتر حسن عسکری شیرازی در منطقه ۱۸ تهران به صدا درآمد. او در این مراسم خطاب به دانش‌آموزان گفت: «اگر ما خوب کار کنیم و بیست‌بر برای آموزش شما فراهم شود، فردای کشور از امروز بهتر خواهد شد. ما تلاش می‌کنیم ساختار آموزش و پرورش را به گونه‌ای درست کنیم تا استاندارد فضا و تجهیزات آموزشی فراهم شود. باید روش آموزش را به گونه‌ای طراحی کنیم تا شما خلاق شوید، با هم همکاری کنید، راه‌حل پیدا کنید، با هم دوست باشید و به فکر مردم باشید تا فردا را بسازید.» پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود تأکید کرد که مدیران و سیاستمداران ما باید به این فکر باشند و عدالت و همه امکانات برای همه مردم باید فراهم شود. «او همچنین گفت: «اگر یاد گرفتید که چگونه با هم کار کنید و دست به دست هم دهید، فردا در کشور می‌توانید با رفاقت و دوستی با دیگران حرکت کنید و جلو بروید و با قدرت کشور را بسازید البته ما باید کمک کنیم تا شما بتوانید این راه را بروید.»

سیده‌فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت هم از دیگر افرادی